

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΕ΄

Παρασκευή 23 Φεβρουαρίου 2024

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 11033
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το Δημοτικό Σχολείο Βασιλικών Θεσσαλονίκης, σελ. 11039
3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 11033, 11034, 11035, 11036, 11039, 11040

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Δευτέρας 28 Φεβρουαρίου 2024, σελ. 11033
2. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
  - α) Προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης με θέμα: «Το κλείσιμο των υποθηκοφυλακείων πριν ολοκληρωθεί η ψηφιοποίηση προκαλεί αναστάτωση σε εργαζόμενους και πολίτες», σελ. 11034
  - β) Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Οι ενισχύσεις της επιχειρηματικότητας στις λιγνιτικές περιοχές δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών», σελ. 11036
  - γ) Προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Οι απολύσεις συνδικαλιστικών στελεχών και η υποβάθμιση των εργασιακών ελευθεριών στην Ελλάδα», σελ. 11038

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίου νόμου :

Οι Υπουργοί Υποδομών και Μεταφορών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης, Μετανάστευσης και Ασύλου και Τουρισμού κατέθεσαν στις 22 Φεβρουαρίου του 2024 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Μογγολίας», σελ. 11036

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 11033 – 11040

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 11033, 11034, 11035, 11036, 11039, 11040

Β. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. , σελ. 11038, 11039, 11040
ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ Σ. , σελ. 11034, 11035
ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ Κ., σελ. 11034, 11036
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ Ν. , σελ. 11036, 11038
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 11036, 11037
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β., σελ. 11039, 11040

Γ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 11037, 11039, 11040

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΕ'

Παρασκευή 23 Φεβρουαρίου 2024

Αθήνα, σήμερα στις 23 Φεβρουαρίου 2024, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.02' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Η' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΙΛΙΑΡΔΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 22-2-2024 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα πρακτικά της ΡΔ' συνεδριάσεώς του, της Πέμπτης 22 Φεβρουαρίου 2024, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Παραρτήσεις στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιτάχυνση και την ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης - Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας»)

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Προτού προχωρήσουμε στη συζήτηση των σημερινών επικαιρών ερωτήσεων, επιτρέψτε μου να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Δευτέρας 28 Φεβρουαρίου 2024.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 719/13-2-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Ειρήνης Δούρου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα: «Προτίθεται η Κυβέρνηση να κυρώσει τα μνημόνια συνεργασίας με τη Βόρεια Μακεδονία;».

2. Η με αριθμό 723/15-2-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Χριστίνας Σταρακά προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με θέμα: «Κίνδυνος κατάργησης των δικαστηρίων της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας με βάση τον νέο δικαστικό χάρτη».

3. Η με αριθμό 733/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας» κ. Ασημίνας Διγενή προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Λήψη μέτρων για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων στον ιππόδρομο και την προστασία των ζώων».

4. Η με αριθμό 721/14-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Έβρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Ελληνική Λύση» κ. Παράσχου Παπαδάκη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Επιτακτική ανάγκη διακοπής λειτουργίας της σιδηρο-

δρομικής κυκλοφορίας στην θέση Λιανοκλάδι - Μεζούρλο, μήκους εκατόν είκοσι χιλιομέτρων, λόγω μη λειτουργίας της σηματοδότησης, ως συνέπεια καταστροφής από την πλημμύρα «Ντάνιελ»».

5. Η με αριθμό 722/14-2-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νέα Αριστερά» κ. Θεανώς Φωτίου προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα: «Να ακυρωθεί η παράτυπη και λανθασμένη κατάργηση ασφαλιστικών δικαιωμάτων του κλάδου οδηγών σχολικών λεωφορείων».

6. Η με αριθμό 724/16-2-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νίκη» κ. Ασπασίας Κουρουπάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Φορολογική επιβάρυνση πολύτεκνων οικογενειών».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 720/13-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Πρεβέζης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Κωνσταντίνου Μπάρκα προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Σε απαξίωση οι δημόσιες μονάδες υγείας στην Ήπειρο».

2. Η με αριθμό 731/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Εμμανουήλ Χριστοδουλάκη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Οδικές επεκτάσεις Αττικής Οδού προς Ραφήνα, Λαύριο και Λ. Βουλιαγμένης (σήραγγα Ηλιουπόλεως)».

3. Η με αριθμό 727/16-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νίκη» κ. Νικολάου Βρεττού προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Σημαντικές αυξήσεις τιμών στα φάρμακα και ιδιαίτερα στα γενόσημα».

4. Η με αριθμό 725/16-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Μαγνησίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Αλέξανδρου Μεικόπουλου προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Από τον Ιούλιο του 2023 μία ιατρός για εκατοντάδες καρκινοπαθείς στο Ογκολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου Βόλου».

5. Η με αριθμό 732/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηλείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Μιχαήλ Κατρίνη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Θα κάνει κάτι η Κυβέρνηση για τους δανεολιήπτες σε ελβετικό φράγκο;».

6. Η με αριθμό 729/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νίκη» κ. Νικο-

λάου Παπαδόπουλου προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Διαγραφή των διοικητικών προστίμων στους πολίτες ηλικίας εξήντα και άνω, που δεν εμβολιάστηκαν».

7. Η με αριθμό 726/16-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Γεωργίου Καραμέρου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Η ιδιωτικοποίηση των συγκοινωνιών στην ανατολική Αττική παράτησε τους επιβάτες στη στάση να περιμένουν απλήρωτους οδηγούς».

8. Η με αριθμό 734/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Κωνσταντίνης (Νάντιας) Γιαννακοπούλου προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, με θέμα: «Τα δεδομένα αποδεικνύουν τόσο, ότι τίποτα δεν έχει αλλάξει στη καθημερινότητα των πολιτών και το αίσθημα της ανασφάλειας διακατέχει την ελληνική κοινωνία, όσο και ότι μάχιμες υπηρεσίες, συνεχίζουν να παραμένουν υποστελεχωμένες».

9. Η με αριθμό 730/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με θέμα: «Καμμία στήριξη στις Ενεργειακές Κοινότητες».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 2679/19-1-2024 ερώτηση του Βουλευτή Βοιωτίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Γεωργίου Μουλκιώτη, προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Πώς θα γίνει ο έλεγχος στην αγορά γαλακτος στην Βοιωτία από τα μικτά κλιμάκια του ΕΦΕΤ και του ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ»».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά τη συζήτηση του σημερινού δελτίου επικαιρών ερωτήσεων θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα απαντηθούν από τον ίδιο Υπουργό ή Υφυπουργό θα συζητηθούν η μία μετά την άλλη.

Με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα για τα εξής:

«Με την παρούσα σας ενημερώνουμε σχετικά με τη συζήτηση των επικαιρών ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου την Παρασκευή 23 Οκτωβρίου 2024 ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής:

Η δεύτερη με αριθμό 736/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Φλωρίνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νέα Αριστερά» κ. Θεοπίστης Πέρκα προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Οι ενισχύσεις της επιχειρηματικότητας στις λιγνιτικές περιοχές δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών», θα απαντηθεί από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νικόλαο Παπαθανάση.

Η τρίτη με αριθμό 735/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Πλεύση Ελευθερίας» κ. Αλέξανδρου Καζαμία προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα: «Οι απολύσεις συνδικαλιστικών στελεχών και η υποβάθμιση των εργασιακών ελευθεριών στην Ελλάδα», θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Βασίλειο - Πέτρο Σπανάκη.

Και τέλος η πρώτη με αριθμό 715/13-2-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ευβοίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Συμεών Κεδίκογλου προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με θέμα: «Το κλείσιμο των υποθηκοφυλακείων πριν ολοκληρωθεί η ψηφιοποίηση προκαλεί αναστάτωση σε εργαζόμενους και πολίτες», θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Κωνσταντίνο Κυρανάκη.

Παρακαλούμε όπως προβείτε στις δέουσες ενέργειες προκειμένου να ενημερωθούν τόσο ο Προεδρεύων τη διαδικασία όσο και οι ερωτηθέντες Βουλευτές».

Θα ξεκινήσουμε με την πρώτη με αριθμό 715/13-2-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ευβοίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Συμεών Κεδίκογλου προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

με θέμα: «Το κλείσιμο των υποθηκοφυλακείων πριν ολοκληρωθεί η ψηφιοποίηση προκαλεί αναστάτωση σε εργαζόμενους και πολίτες».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Κωνσταντίνος Κυρανάκης.

Παρακαλώ πολύ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΣΥΜΕΩΝ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε πρόεδρε.

Αφορμή αλλά και αιτία της σημερινής μου ερώτησης είναι η απόφαση για κλείσιμο του άμισθου Υποθηκοφυλακείου Ιστιαίας στον Δήμο Ιστιαίας - Αιδηψού από 29 του τρέχοντος μήνα. Όπως καταλαβαίνετε, με αυτή την απόφαση όλες οι μετεγγραφές, οι μεταβιβάσεις, οι διάφορες επενδύσεις, θα έπρεπε να περάσουν στην αρμοδιότητα του υποκαταστήματος Χαλκίδας.

Αυτό σημαίνει μια μεγάλη ταλαιπωρία για τον πληθυσμό, κυρίως, που αφορά ένα πληθυσμό στο δήμο είκοσι πέντε χιλιάδων κατοίκων, τους επαγγελματίες που εμπλέκονται, συμβολαιογράφους, δικηγόρους, μηχανικούς -είναι αρκετά μεγάλος ο κύκλος- καθώς θα πρέπει να διανύσουν μια απόσταση δύο-δύομιση ωρών σε κακό οδικό δίκτυο που πολλές φορές είναι αποκλεισμένο. Ειδικά με τα έργα που γίνονται τώρα στον δρόμο για την Αιδηψό, που θα κρατήσουν τουλάχιστον ένα έτος, αν κάποιος αποφασίσει να πάει και από το πορθμείο τότε πάλι μιλάμε για δύομιση ώρες και μιλάμε για ένα πρόσθετο κόστος.

Άρα, σε μια εποχή που είναι δύσκολα για τους πολίτες βάζουμε και ταλαιπωρία και κόστος. Χιλιάδες τίτλοι σε ένα υποθηκοφυλακείο εκατόν πενήντα ετών. Και, βέβαια, ενώ η Εύβοια έχει αρχίσει να μπαίνει στο κτηματολόγιο τον Ιανουάριο του 2019, δεν έχει γίνει ακόμα η πρώτη ανάρτηση ούτε έχει αρχίσει η ψηφιοποίηση τίτλων ούτε έχει καταστεί εφικτή η ηλεκτρονική κατάθεση πράξεων χορήγησης πιστοποιητικών και αντιγράφων με ηλεκτρονικά μέσα.

Ο ίδιος ο Υπουργός παλιότερα είχε πει ότι όλη η ιστορία σε όλη τη χώρα θα έχει τελειώσει, αν δεν κάνω λάθος, τον Απρίλιο του 2024. Τώρα είτε γιατί δεν είχαν ενημερωθεί οι πολίτες είτε γιατί δεν είχαν δώσει βάση σε αυτά τα λεγόμενα, η αλήθεια είναι ότι ο πανικός προέκυψε αρχές Φεβρουαρίου όταν έμαθαν τη σχετική απόφαση. Και νομίζω ότι είχαμε και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας, όπως ανέτρεξα λίγο κάνοντας μια μικρή έρευνα γι' αυτή την ερώτηση, στην Κέρκυρα, στην Πιερία και από συναδέλφους Βουλευτές του ίδιου κόμματος.

Βεβαίως, βγήκε ένα ΦΕΚ δυο μέρες πριν, όπου μαθαίνω και ευτυχώς ότι θα δοθεί μια παράταση. Αυτό είναι καλοδεχούμενο. Από και και πέρα, όμως, αφού θεσμικά δεν το απαντήσατε, εν πάση περιπτώσει, στη Βουλή ή μέσω του ΦΕΚ, αλλά είδα ότι διάφορα στελέχη, Βουλευτές οι οποίοι σας συναντούσαν μετά ανακοίνωναν ότι «κατόπιν ενεργειών μου» μένει το υποθηκοφυλακείο -είναι λίγο παλαιοκομματικές τακτικές- θα τροποποιήσω λίγο την ερώτησή και θα σας πω δύο σκέλη:

Πρώτον, επειδή ακολουθούν και άλλες περιοχές όπως γνωρίζετε, έχουμε τη Λίμνη, την Αγία Άννα, την Κάρυστο, απομακρυσμένες κι αυτές περιοχές, αν ισχύει η παράταση -δεν πρόλαβα να δω το ΦΕΚ- και γι' αυτές τις περιοχές που νομίζω είναι μέχρι 29 Ιουνίου η παράταση.

Και δεύτερον και βασικότερο, αφού αυτή η ιστορία οφείλεται στη δική σας καθυστέρηση, σε λάθος υπολογισμούς που το έχουμε δει σε μια σειρά από ζητήματα στην Κυβέρνηση, αλλά και στο συγκεκριμένο πέσατε έξω να το πούμε καθαρά, γιατί θα πρέπει τη δική σας αστοχία να την πληρώσουν οι πολίτες. Κι ενώ δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη οι ψηφιοποιήσεις και μου λένε ότι θα χρειαστεί τουλάχιστον ένα έτος, δεν βάζετε ότι θα εκδώσω μια παράταση όχι μέχρι τον Ιούνιο αλλά όσο χρειαστεί μέχρι να μπορέσουμε να περάσουμε στο επόμενο βήμα που προφανώς είναι επιθυμητό για τον εκσυγχρονισμό του κράτους.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κεδίκογλου.

Παρακαλώ πολύ, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά για την πρωτολογία σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, μου κάνει εντύπωση η άγνοια με την οποία αντιμετωπίζετε ένα ζήτημα το οποίο φέρνεται στον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Η κατάργηση του Υποθηκοφυλακείου Ιστιάας προβλέπεται σε νόμο που έχει ψηφίσει το κόμμα σας το 2018. Εκεί είναι η νομική βάση της κατάργησης και του Υποθηκοφυλακείου Ιστιάας και όλων των υποθηκοφυλακείων στη χώρα. Διότι δεν μπορεί να είναι η Ελλάδα η τελευταία χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία δεν διαθέτει κτηματολόγιο.

Εμείς, λοιπόν, αναλάβαμε τον Ιούλιο του 2023 αυτό το χαρτοφυλάκιο και είμαστε αποφασισμένοι αυτές τις καθυστερήσεις να μην τις συνεχίσουμε. Αν δεν είχαμε κάνει ενέργειες και δεν είχαμε δημοσιεύσει τα ΦΕΚ κατάργησης των υποθηκοφυλακείων, όπως προβλέπει ο νόμος σας -όχι δικός μας νόμος, δικός σας νόμος το προβλέπει- και πρέπει τώρα να εφαρμοστεί και για τον οποίον ζητάτε ξανά παράταση, θα είχαμε πάει ξανά άλλη μία τριακονταετία μακριά. Τριάντα χρόνια δεν έχει ολοκληρωθεί κτηματολόγιο υπενθυμίζω.

Άρα, λοιπόν, με κατηγορείτε για καθυστερήσεις. Σε τι ακριβώς; Η σύμβαση ψηφιοποίησης των αρχείων προβλέπει ότι θα ξεκινήσουν ψηφιοποιήσεις τον Μάρτιο. Ήδη από τον Ιανουάριο του 2024 έχουμε το πρώτο ψηφιοποιημένο υποθηκοφυλακείο, μέχρι τον Μάρτιο θα έχουν ψηφιοποιηθεί δέκα πριν τις συμβατικές υποχρεώσεις των αναδόχων, και μέχρι τέλος του 2024 θα έχουν ψηφιοποιηθεί σε έρευνα πρώτου επιπέδου, δηλαδή αυτό που χρειάζονται οι δικηγόροι, όλα τα υποθηκοφυλακεία και τα κτηματολογικά γραφεία της χώρας.

Άρα, λοιπόν, δεν καταλαβαίνω ακριβώς σε τι αναφέρεται η καθυστέρηση για την οποία λέτε ότι ευθυνόμαστε εμείς. Θέλω, πραγματικά, να μου το εξηγήσετε. Δεν ξέρω αν γνωρίζετε άλλο έργο στο ελληνικό δημόσιο το οποίο εκτελείται πριν τις συμβατικές υποχρεώσεις των αναδόχων. Αν γνωρίζετε ένα, να μου το πείτε.

Τώρα ως προς τις ψηφιακές διαδικασίες τις οποίες προφανώς επίσης αγνοείτε, τα υποθηκοφυλακεία ανήκουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης δεν έχει ψηφιακές διαδικασίες υποβολής. Του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στο οποίο ανήκει το Κτηματολόγιο, έχει διαδικασίες ψηφιακής υποβολής. Μάλιστα, για τις αγοραπωλησίες φυσικών προσώπων σε λειτουργούν Κτηματολόγιο, εκεί δηλαδή που θα μπει η αρμοδιότητα και το αρχείο ενός καταργημένου υποθηκοφυλακείου, μπορούν να υποβάλλονται από συμβολαιογράφους μέσω του akineta.gov.gr και οι μεταγραφές βγαίνουν πλέον σε μία εργάσιμη μέρα.

Άρα λοιπόν, για να το καταλάβουμε όλοι, όταν καταργείται ένα υποθηκοφυλακείο μεταφέρεται και το αρχείο και η αρμοδιότητά του. Αυτό σημαίνει ότι φεύγει από την αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, έρχεται σε εμάς και πλέον ο πολίτης, ο δικηγόρος, ο συμβολαιογράφος μπορεί να υποβάλει ψηφιακά. Άρα πάλι ειλικρινά αδυνατώ να καταλάβω σε τι αναφέρεται η καθυστέρηση που λέτε για ψηφιακές διαδικασίες. Ο πολίτης όταν έρθει η αρμοδιότητα για την Ιστιάα στο Κτηματολόγιο θα μπορεί από την πρώτη μέρα να υποβάλει ψηφιακά. Από την πρώτη μέρα θα μπορεί.

Εμείς λοιπόν, ανταποκρινόμενοι στο αίτημα του δημάρχου σας και της τοπικής κοινωνίας, δεχθήκαμε το εξής: να συγχρονίσουμε τη λήξη της διαδικασίας ψηφιοποίησης του αρχείου με την κατάργηση του υποθηκοφυλακείου. Αυτό σημαίνει ότι από εκείνη τη μέρα και μετά και για την έρευνα του αρχείου ο δικηγόρος θα μπορεί να την κάνει ψηφιακά, χωρίς να μετακινείται καθόλου από οποιοδήποτε σημείο της Ελλάδας. Γιατί σήμερα δεν κάνουν έρευνα στην Ιστιάα μόνο οι κάτοικοι δικηγόροι της Ιστιάας, κάνουν της Χαλκίδας, κάνουν της Καρύστου που μπορεί να κάνουν τη διπλάσια απόσταση, κάνουν από όλη την Ελλάδα. Άρα λοιπόν, εσείς λέτε με την παράταση ότι ζητάω από δικηγόρους όλης της Ελλάδας να φτάσουν στην Ιστιάα για να κάνουν έρευνα.

Εμείς λοιπόν, αυτό το προτεραιοποιούμε και θα το εκτελέσουμε πριν τις συμβατικές μας υποχρεώσεις, νωρίτερα από ό,τι προβλέπει η σύμβαση.

Ως προς τη διαδικασία νομίζω σας απάντησα. Και ως προς την ταλαιπωρία και το κόστος των εργαζομένων είναι αυτονόητο, κύριε Κεδίκογλου, ότι άπαξ και μπορείς να κάνεις κάτι από το γραφείο σου ή από το σπίτι σου έχει πολύ, πολύ μειωμένο κόστος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Παρακαλώ πολύ, κύριε Κεδίκογλου, έχετε τρία λεπτά για τη δευτερολογία σας.

ΣΥΜΕΩΝ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, επειδή αναφερθήκατε ότι είναι δικός μας νόμος, να πω ότι προφανώς είμαστε υπέρ. Δεν λέει κανένας ότι είναι αστοχία το να προχωρήσουμε σε μια ψηφιακή διακυβέρνηση, όπου με ένα κουμπί θα μπορεί ο δικηγόρος και ο κάθε πολίτης να έχει τον τίτλο και την υπηρεσία που επιθυμεί. Το ερώτημα είναι αν υπήρξαν καθυστερήσεις με βάση το χρονοδιάγραμμα που εσείς ήδη είχατε ορίσει.

Μου λέτε ότι «εμείς αναλάβαμε το χαρτοφυλάκιο του 2023». Εσείς προσωπικά μπορεί να μην είναι ευθύνη δική σας, αλλά δεν είναι προσωπικό το ζήτημα. Είναι ένα ζήτημα της Κυβέρνησης σας η οποία κλείνει σχεδόν πέντε χρόνια.

Άρα πρώτον, ναι ο νέος νόμος μπορεί να ήταν τότε. Δεν είμαστε αντίθετοι στην όλη διαδικασία αν αυτό νομίζετε. Δεύτερον, εσείς προσωπικά αυτό το χρονοδιάγραμμα εν πάση περιπτώσει, αφού είχατε δει ότι δεν μπορούσατε να το εκτελέσετε; Και τρίτον έρχεστε και μου λέτε ότι «το κάναμε γιατί μας το ζήτησε ο δήμαρχος και η τοπική κοινωνία». Φαντάζομαι ότι κάποιο πρόβλημα υπήρξε το οποίο και εσείς κατανοήσατε και γι' αυτό πήγατε σε αυτόν τον συγχρονισμό. Ακούω ότι αυτό θα εκτελεστεί πριν τις συμβατικές υποχρεώσεις. Αυτό με ικανοποιεί και πάμε παρακάτω, κύριε Υπουργέ.

Και με την ευκαιρία θα εκμεταλλευτώ αυτό το δίλεπτο που έχω, για να μιλήσω γενικότερα για την ψηφιακή μετάβαση, γιατί είναι ένα μεγάλο θέμα, κύριε Πρόεδρε, όπως και η ψηφιακή μετάβαση, όπως και η μετάβαση στην πράσινη ανάπτυξη. Νομίζω ότι αυτό είναι κάτι το οποίο βρίσκουμε μπροστά μας και θα πρέπει να γίνει με το λιγότερο δυνατό κόστος κοινωνικό για τον πολίτη και στο θέμα ταλαιπωρίας και στο θέμα της τσέπης του. Να πούμε ότι αυτή τη στιγμή στο ζήτημα αυτό είμαστε εικοστοί πέμπτοι στους είκοσι επτά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι οκτώ από τις δεκατρείς περιφέρειες διαθέτουν για εξυπνη εξειδίκευση λιγότερο από 1% του προϋπολογισμού τους και μάλιστα τρεις περιφέρειες έχουν μηδέν προϋπολογισμό γι' αυτά τα μεγάλα ζητήματα, ότι από τα προγράμματα γενικά ωφελούνται αυτοί που είναι ήδη μπροστά, άρα κινδυνεύουμε να έχουμε ένα ψηφιακό χάσμα, αυτοί δηλαδή που δεν μπορούν να ακολουθήσουν ή πιο πολύ οι υπηρεσίες του δημοσίου κυρίως στην αυτοδιοίκηση μένουν πίσω την ώρα που στον ιδιωτικό τομέα πράγματι γίνονται επενδύσεις. Να μιλήσουμε γενικότερα για τα θέματα στη χώρα μας της ταχύτητας του ίντερνετ, των χρεώσεων που έχουμε, να πούμε για τα θέματα ασφαλείας των δεδομένων και γιατί οι ψηφιακοί νομάδες σε μια χώρα σαν την Ελλάδα όπου πραγματικά το κλίμα ευνοεί την όλη εγκατάσταση τους δεν την προτιμούν; Και ας δούμε και τις έρευνες που λένε ότι σε έξι χρόνια το 75% στην Ευρωπαϊκή Ένωση των επιχειρήσεων θα χρησιμοποιεί αυτό που λέμε υπολογιστικό νέφος και την εξυπνη νοημοσύνη. Πόσο έτοιμοι εμείς θα είμαστε στη χώρα μας;

Και κλείνω, με ένα ερώτημα στον κύριο Υπουργό λίγο πιο πρακτικό. Επειδή πραγματικά κάθε φορά που βλέπω στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» προϋπολογισμούς σε δήμους και περιφέρειες για το άνοιγμα των διαδικτυακών πυλών ή για σελίδες ενημέρωσης του δήμου προς τον πολίτη, πέραν του ότι πολλές από αυτές είναι δύσχρηστες, το κόστος είναι πάρα πολύ μεγάλο. Δηλαδή εκεί πραγματικά έχουν έναν τρόπο να δικαιολογήσουν κάποιες δαπάνες και υπάρχουν για μένα εστίες διαφθοράς. Πάρτε μια πρωτοβουλία, κάντε κάποιες πλατφόρμες που μπορεί να διαθέσετε αν δεν το έχετε κάνει -ενημερώστε μας- σε κάθε δήμο ώστε τουλάχιστον με κάποιες μικρές τροποποιήσεις που έχει να κάνει με το όνομά του να μπορούν να το χρησιμοποιούν από κοινού, να μην έχουν αυτά τα μεγάλα έξοδα ή τουλάχιστον να μην μπορούν να τα δικαιολογήσουν με αυτόν τον τρόπο στους δημότες.

Σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ. Είστε ένας νέος και φιλόδοξος Υπουργός. Εγώ παρά τις ιδεολογικές διαφορές, σας εύχομαι καλή επιτυχία, γιατί η ψηφιοποίηση της χώρας είναι προς το καλό όλων μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κεδικόγλου.

Παρακαλώ πολύ, κύριε Κυρανάκη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να αναγνωρίσω και εγώ την καλή πρόθεση του συναδέλφου για επίλυση του ζητήματος. Παραμένω και εγώ στη διάθεσή του για περαιτέρω ζητήματα που αφορούν στην εκλογική του περιφέρεια. Και υπενθυμίζω ότι όταν μία τοπική κοινωνία μας φέρνει ένα ζήτημα, αυτό ισχύει για όλη την Ελλάδα, πάντα το εξετάζουμε λαμβάνοντας υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητες τόσο τις γεωγραφικές όσο και τις κοινωνικές.

Ειδικά σε ό,τι αφορά την Ιστιαία έχετε απόλυτο δίκιο ότι το οδικό δίκτυο δεν βοηθά, οι αποστάσεις είναι μεγάλες, γι' αυτό και πρέπει να επιταχύνουμε την ψηφιοποίηση. Άρα λοιπόν αντιλαμβάνομαι ότι και εσείς από το Βήμα της Βουλής δεσμεύστε ότι θα στηρίζετε με την ολοκλήρωση του έργου ψηφιοποίησης του αρχείου της Ιστιαίας τη μετάβαση του στο φορέα Ελληνικό Κτηματολόγιο, ώστε να μπορούν οι πολίτες και οι επαγγελματίες να εξυπηρετούνται ψηφιακά.

Τώρα για άλλο θέμα που θέσατε, για τους δήμους, κύριε συνάδελφε, λυπάμαι αλλά αυτό είναι αρμοδιότητα του κ. Παπαστεργίου. Δεσμεύομαι να ενημερώσω τον Υπουργό, αλλά θα πρέπει να καταθέσετε νέα ερώτηση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό. Σωστή απάντηση. Θα πρέπει να καταθέσετε άλλη ερώτηση.

Πριν συνεχίσουμε θα ήθελα να κάνω μια ανακοίνωση στο Σώμα.

Οι Υπουργοί Υποδομών και Μεταφορών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης, Μετανάστευσης και Ασύλου και Τουρισμού κατέθεσαν στις 22 Φεβρουαρίου του 2024 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Μογγολίας».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διарκή Επιτροπή.

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 736/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του πρώτου κύκλου της Βουλευτού Φλωρίνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νέα Αριστερά» κ. Θεοπίστης Πέρκα προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Οι ενισχύσεις της επιχειρηματικότητας στις λιγνιτικές περιοχές δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών».

Θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νικόλαος Παπαθανάσης.

Παρακαλώ πολύ, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, επανέρχομαι στα γνωστά θέματα τα οποία χειρίζεστε και τα οποία δεν έχουν πάει πολύ καλά. Η Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης στις 8 Ιανουαρίου του 2024 προέβη στην έκδοση δύο προσκλήσεων για την ενίσχυση υφιστάμενων, καθώς και ίδρυση νέων, πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων σε περιοχές εδαφικών σχεδίων διοίκησης αναπτυξιακής μετάβασης ΕΣΔΙΜ στις περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Μεγαλόπολης. Στις 8 Φεβρουαρίου πραγματοποίησε την πρώτη τροποποίηση των προσκλήσεων. Η πρόσκληση που αφορά τις υφιστάμενες επιχειρήσεις έχουν προϋπολογισμό 30 εκατομμύρια ευρώ και η δεύτερη που αφορά την ίδρυση νέων έχει προϋπολογισμό 20 εκατομμύρια ευρώ.

Αναφορικά με τις ανωτέρω προσκλήσεις υπάρχουν αρκετές καταγγελίες ότι δεν καλύπτουν τις υφιστάμενες ανάγκες των τοπικών επιχειρήσεων. Αποκλίνουν από τη χρηματοδότηση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις γιατί το κόστος των εργοδοτικών και ασφαλιστικών εισφορών του εργαζόμενου δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη στο επενδυτικό σχέδιο. Ξέρετε ότι πολλές φορές οι μικρές επιχειρήσεις είναι οικογενειακές επιχειρήσεις. Έτσι οδηγούνται σε αποκλεισμό.

Στην πέμπτη γραπτή διαδικασία της Επιτροπής Παρακολούθη-

σης ΠΔΑΜ 2021-2027 ανακοινώθηκαν τέσσερις νέες δράσεις που αφορούν στην ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων νέων, υπό σύσταση και υφιστάμενων μικρομεσαίων επιχειρήσεων και μεγάλων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στον Δήμο Μεγαλόπολης και των όμορων δήμων. Ο συνολικός προϋπολογισμός είναι για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις 130 εκατομμύρια και για τις μεγάλες 150 εκατομμύρια.

Αν δει κάποιος την κατανομή των πόρων, προκύπτει ότι το 45,4% αφορά στην ενίσχυση μεγάλων επιχειρήσεων, το 39,4% αφορά στην ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και μόλις το 15,2% αφορά στην ενίσχυση των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων.

Προφανώς, η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στις λιγνιτικές περιοχές είναι επιθυμητή δράση. Όμως, θα έπρεπε να αυξηθεί ή να γίνει αλλιώς η κατανομή των πόρων καθώς ο κανονισμός για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης δίνει έμφαση στην ενίσχυση των μικρομεσαίων και μικρών επιχειρήσεων.

Πιστεύω ότι πρέπει να ασχοληθείτε λίγο με το θέμα αυτό. Πρέπει να γνωρίσετε την τοπική κοινωνία. Άλλωστε, σύμφωνα με τα σχόλια του GREEN TAG παρουσιάστηκε ότι για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ο ελάχιστος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός προβλέπεται στις 500.000 ευρώ και για τις μεγάλες στα 5 εκατομμύρια.

Καμμία επίγνωση των τοπικών οικονομιών στις λιγνιτικές περιοχές. Αυτά τα ελάχιστα όρια δεν μπορούν να καλυφθούν από τις τοπικές μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις. Βεβαίως, εξαιρούνται και κάποιες μεγάλες επιχειρήσεις που μπορεί να μην έχουν μεγάλο προϋπολογισμό, αλλά να έχουν μεγάλη προστιθέμενη αξία για τις λιγνιτικές περιοχές.

Βεβαίως, υπάρχει ασάφεια στους επιλεγμένους τομείς δραστηριότητας και δεν αποσαφηνίζεται η σχέση μεταξύ των μεγάλων επιχειρήσεων που θα χρηματοδοτηθούν και των δεκαέξι πολυδιαφημισμένων μεγάλων επενδύσεων που είχαν ανακοινωθεί το 2020 στον ΟΣΔΑ, οι οποίες δεν προβλέπονται στα ειδικά σχέδια Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης. Τότε βέβαια είχαν πει ότι θα δώσουν οκτώ χιλιάδες θέσεις εργασίας. Τι γίνεται με αυτό;

Τελευταίο ήθελα να πω το εξής. Βλέπουμε ότι η κατανομή των πόρων αφορά κατά 60% τις άμεσα πληττόμενες λιγνιτικές περιοχές και 40% τις έμμεσα πληττόμενες. Θεωρούμε, λοιπόν, ότι και αυτό δεν είναι δίκαιο γιατί οι άμεσα πληττόμενες έχουν υποστεί μεγάλη ζημιά και ουσιαστικά ερημοποιούνται.

Άρα, ρωτώ: Θα αυξήσετε τον συνολικό προϋπολογισμό για την ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων; Θα μειώσετε τον ελάχιστο επιχορηγούμενο προϋπολογισμό ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των λιγνιτικών περιοχών; Θα τροποποιήσετε τους όρους των προσκλήσεων ώστε να μην προκαλούν τον αποκλεισμό οικογενειακών επιχειρήσεων; Δηλαδή να συμπεριληφθεί το κόστος των εργοδοτικών και ασφαλιστικών εισφορών στις επιλέξιμες δαπάνες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κυρία Πέρκα.

Παρακαλώ πολύ, κύριε Υπουργέ, έχετε τρία λεπτά για την πρωτολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Να ευχαριστήσω και την κ. Πέρκα για το ενδιαφέρον της για την περιοχή της δυτικής Μακεδονίας. Εκλαμβάνω τις ερωτήσεις τις οποίες κάνετε και τη συζήτηση την οποία είχαμε ως ενδιαφέρον για την περιοχή σας. Νομίζω ότι θα συνεχίσουμε να συζητάμε γιατί άλλωστε αυτό το πρόγραμμα είναι το πρώτο πρόγραμμα στην Ευρώπη και ο στόχος του προγράμματος είναι να αλλάξει το παραγωγικό μοντέλο, ώστε να μπορέσουν να βρουν οι συμπατριώτες μας στη δυτική Μακεδονία δουλειά.

Θα μιλήσω πιο πολύ για τη δυτική Μακεδονία. Βεβαίως καταλαμβάνει το σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και άλλες περιοχές, αλλά προφανώς η προέλευσή σας είναι από τη Φλώρινα και επομένως η δυτική Μακεδονία θα έχει μεγαλύτερο ενδιαφέρον για εσάς.

Να θυμίσω ότι όταν ξεκινήσαμε να συζητάμε για τη δυτική Μα-

κεδονία και όταν ξεκινήσαμε να συζητάμε από το 2019 για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση δεν είχε υπάρξει κανένα πρόγραμμα στην προηγούμενη διακυβέρνηση. Επομένως, αυτό είναι κάτι το οποίο γεννήθηκε άμεσα από την επιθυμία του Πρωθυπουργού να στρέψει την προσοχή του προς τις περιοχές αυτές βλέποντας ότι ενώ προχωρούσαμε στην απολιγνιτοποίηση η οποία είχε ξεκινήσει πάνω από δέκα χρόνια πριν, δεν είχαν υλοποιηθεί έργα και δράσεις έτσι ώστε να μπορέσουν οι συμπολίτες μας εκεί να βρουν δουλειά.

Επομένως, πρώτη και βασική προτεραιότητα αυτού του μοναδικού προγράμματος και του πρώτου προγράμματος στην Ευρώπη είναι να μπορέσουν οι συμπολίτες μας να βρουν δουλειά. Διότι παραλάβαμε τη δυτική Μακεδονία με το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας και το 2023, όπως έκλεισε, δεν ήταν η περιφέρεια με την υψηλότερη ανεργία της Ελλάδας. Έκανε ένα βήμα. Αυτό δεν φτάνει. Έχουμε πολύ δρόμο μπροστά μας διότι ακριβώς το πρόγραμμα στοχεύει σε αυτό.

Το πρόγραμμα έχει ως βασικούς πυλώνες: Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας 53%, 15% ενεργειακή μετάβαση, 4% αναπροσαρμογή χρήσεων γης, 22% εργασιακή μετάβαση και τις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις μικρής κλίμακας.

Να πούμε, επίσης, επειδή προφανώς ενδιαφέρει τη Δυτική Μακεδονία και εσάς, ότι το 63% του προγράμματος, δηλαδή ένα δισεκατομμύριο 30 εκατομμύρια από τα 1.600 κατευθύνεται στη Δυτική Μακεδονία.

Οι ερωτήσεις σας είναι συγκεκριμένες. Μιλάτε για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τον ελάχιστο επιχορηγούμενο προϋπολογισμό. Εάν διαβάσετε καλά τις δράσεις που έχουν ανακοινωθεί θα δείτε ότι είναι συνολικά έξι προσκλήσεις 330 εκατομμυρίων και 70 εκατομμύρια από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα. Έχουμε δηλαδή έξι προσκλήσεις 330 εκατομμυρίων προς όλες τις επιχειρήσεις. Και εδώ είναι το μοναδικό πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2021-2027. Το ΕΣΠΑ απαγορεύει τη στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων. Όμως, στις λιγνιτικές περιοχές επιτρέπει τη στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων, γιατί θέλουν να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας και από εταιρείες υψηλού τεχνολογικού υπόβαθρου, για να μπορέσουν να βρουν οι συμπολίτες μας δουλειά σε ένα διαφορετικό αντικείμενο και, μάλιστα, οι συγκεκριμένοι συμπολίτες μας, που έχουν τεχνική κατάρτιση, να πάνε σε εταιρείες τεχνολογικού αντικείμενου. Γι' αυτό έρχεται το πρόγραμμα και δίνει στήριξη και στις μεγάλες επιχειρήσεις.

Όμως, θέλω να σας πω ότι εάν λάβετε υπ' όψιν τα 400 εκατομμύρια το 63% πηγαίνουν σε αυτό που ρωτάτε, γιατί ρωτάτε για τις μικρές, τις πολύ μικρές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Άρα, μεσαίες, μικρές, πολύ μικρές. Το 63% κατ' ουσίαν κατευθύνεται σε αυτό για το οποίο ρωτάτε.

Επομένως, η απάντηση είναι ότι στην πλειοψηφία, ναι. Στηρίζονται και οι μεγάλες επιχειρήσεις και σας είπα γιατί. Είναι το συγκεκριμένο πρόγραμμα, γιατί θέλει να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και πιστεύει η επιτροπή ότι και οι μεγάλες επιχειρήσεις -και το πιστεύουμε κι εμείς- μπορούν να δημιουργήσουν πολλές νέες θέσεις εργασίας.

Τώρα σχετικά με τις προσκλήσεις αποκλεισμού οικογενειακών επιχειρήσεων. Δεν υπάρχει αποκλεισμός των οικογενειακών επιχειρήσεων. Οι οικογενειακές επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν μέρος και μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις. Εδώ τώρα έρχεται ένα ειδικό πρόγραμμα, γιατί σας είπα ότι περίπου το 22% έρχεται στη δίκαιη εργασιακή μετάβαση και έρχεται ένα ειδικό πρόγραμμα της ΔΥΠΑ, που θα καλύψει το εργοδοτικό κόστος και θα στηρίζει τους εργαζόμενους στις περιοχές αυτές.

Επομένως, το συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν επιτρέπει να επιδοτήσουμε εργοδοτικές εισφορές. Έρχεται όμως το εργασιακό πρόγραμμα από τη ΔΥΠΑ το οποίο είναι πολύ μεγάλο -μάλιστα, αναμένουμε να ενδιαφερθούν πολλές επιχειρήσεις- και το οποίο θα στηρίζει τις εργοδοτικές εισφορές και την εργασία και των οικογενειακών επιχειρήσεων και βεβαίως όλων των εργαζομένων που θέλουν να δουλέψουν.

Θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Υπουργέ, αν μου επιτρέπετε, η δυτική Μακεδονία πρά-

γματι χρειάζεται μεγάλη προσοχή, γιατί έχει ένα από τα χαμηλότερα κατά κεφαλήν εισοδήματα μαζί με τα νησιά του Βορείου Αιγαίου, την Ήπειρο και τη Θράκη. Άρα, σωστά λέτε ότι πρέπει να στηριχθεί περισσότερο.

Παρακαλώ πολύ, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και για την υποστήριξη των περιοχών που πραγματικά διαχρονικά σβήνουν.

Ακουρώ, κύριε Υπουργέ, να πω πρώτα τα αρνητικά. Αν πέφτει η ανεργία είναι γιατί φεύγει ο πληθυσμός. Οι νέοι άνεργοι από την περιοχή φεύγουν, χάθηκαν έδρες, μειώνεται σημαντικά ο πληθυσμός στις λιγνιτικές περιοχές. Το πρόγραμμα της μετάβασης -και συμφωνώ ότι είναι το πρώτο παράδειγμα στην Ευρώπη πράσινης μετάβασης και αυτό κρίνεται- είναι όμως αυτό που σας λέγαμε εδώ και πολλά χρόνια, είναι ένα μοντέλο με το οποίο θα γίνει η μετάβαση με δυο-τρεις μεγάλους επενδυτές, που θα χρησιμοποιήσουν το δημόσιο χρήμα, και η τοπική κοινωνία θα είναι απέξω.

Το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το οποίο το έχουμε διαβάσει πολύ καλά, περιγράφει ότι πρέπει να διαχυθεί το όφελος. Άρα, η πρώτη μέριμνα θα ήταν οι υφιστάμενες και οι νέες μικρές, πολύ μικρές και οικογενειακές επιχειρήσεις.

Θετικό κρατάω αυτό για τη ΔΥΠΑ, ότι μπορούν οι οικογενειακές και εργοδοτικές εισφορές να καλυφθούν, αλλά η κατανομή των πόρων το 15,2% που πάει για μικρές και πολύ μικρές, δεν μπορούν να σώσουν τις περιοχές, ρημάζουν πραγματικά.

Τώρα στο ότι δεν βρήκαμε τίποτα, θα απαντήσω μόνο το εξής. Εδώ η απολιγνιτοποίηση έγινε με μια διακήρυξη. Άρα, πάγωσε ένα σύστημα και δεν λήφθηκαν μέτρα για τους νέους ανέργους, για την κοινωνική αποδοχή, για την προώθηση των ΑΠΕ, για ενεργειακές κοινότητες. Όλα αυτά υπονομεύτηκαν.

Θέλω να πω ότι είναι άλλο να έχεις έναν ορίζοντα δεκαπενταετίας, πιθανόν να έγιναν πολλά λάθη, όμως το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, που μπορούσε να χρηματοδοτήσει τέτοιες δράσεις, δημιουργήθηκε το 2020. Από εκεί και πέρα μετράει πώς κατανέμονται οι πόροι και τι ακριβώς γίνεται.

Δυστυχώς, είμαι σε θέση να σας ενημερώσω -νομίζω το ξέρετε- ότι μέχρι στιγμής δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα ούτε τα ειδικά πολεοδομικά, ούτε ενεργειακές κοινότητες, ούτε ηλεκτρικός χώρος. Ήταν δεκαέξι πολυδιαφημιζόμενες μεγάλες εταιρείες, δεν έχει γίνει τίποτα από όλα αυτά. Μόνο ρημάζει ο τόπος, κλείνουν οι επιχειρήσεις και φεύγουν οι νέοι άνθρωποι και έχουν και τα θέματα με τους αγρότες.

Εδώ προχθές έγινε μια εκδήλωση της ΕΥΔΑΠ στη Φλώρινα για τα προγράμματα απολιγνιτοποίησης και σας μεταφέρω την αγανάκτηση και τα παράπονα του κόσμου. Η εκδήλωση έγινε ξαφνικά. Τα μαγαζιά ήταν ανοιχτά. Οι προσκλήσεις μοιράστηκαν την ίδια μέρα που γινόταν η εκδήλωση και πραγματικά ο κόσμος, έλεγε, μας δουλεύουν εδώ πέρα, δεν είναι κατάσταση αυτή. Αυτή την αγωνία μεταφέρω.

Υπάρχει ο κίνδυνος τα κεφάλαια να απορροφηθούν, εάν απορροφηθούν, από ξένες μεγάλες επιχειρήσεις με τις τοπικές επιχειρήσεις να οδηγούνται στον μαρασμό. Είπα και πριν δεν είμαστε ενάντια σε κάποιες μεγάλες επιχειρήσεις. Δεν είναι αντιπαραθετικό. Έχει, όμως, μεγάλη σημασία για τη δίκαιη μετάβαση η τοπική κοινωνία να εμπλακεί, να την στηρίξει, να έχει τα οφέλη και να αρχίσει να παράγει. Αυτό το αποδεικτικό κεφάλαιο 30%, δεν μπορεί να πιστεί από τις υφιστάμενες επιχειρήσεις. Είναι αδύνατον.

Φοβούνται και λόγω έλλειψης κεφαλαίων και λόγω χρεών και λόγω βέβαια φόβου ότι δεν μπορούν να δανειοδοτηθούν από τις τράπεζες και επίσης να δοθεί αύξηση στα χρόνια της υποχρέωσης διετούς κερδοφορίας σε τέσσερα ή και παραπάνω. Δηλαδή, μια μικρή επιχείρηση από νέους ανθρώπους που στήνεται θέλει ένα μεγαλύτερο περιθώριο για κερδοφορία, να το παλέψουν να πάει τρία χρόνια, να πάει τέσσερα, να πάει παραπάνω.

Μην πάτε να κάνετε μια βίαιη μετάβαση, αφήνοντας όλη την ιστορία σε δυο-τρεις μεγάλες επενδυτικές εταιρείες και την κοινωνία απ' έξω. Φεύγει ο κόσμος, υπάρχει μεγάλο πρόβλημα στην περιοχή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Πέρκα.

Παρακαλώ πολύ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Εδώ θα είμαστε για να μπορούμε να βλέπουμε την εξέλιξη του προγράμματος. Είπα και νωρίτερα ότι αυτό το πρόγραμμα είναι στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2021 - 2027, επομένως δεν μιλάμε για κάτι βίαιο. Αντίθετα θέλω να σας πω ότι παρότι είναι 2021 - 2027, έχουμε βγάλει το 25% των προσκλήσεων και έχουμε προχωρήσει στο 11% των εντάξεων. Δηλαδή, το πρόγραμμα είναι σε καλή πορεία και τρέχει.

Τώρα από το 1.050.000.000 -εγώ αντιλαμβάνομαι το ενδιαφέρον σας και το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης είναι για τις μικρές, πολύ μικρές επιχειρήσεις, οικογενειακές επιχειρήσεις- πρέπει να δούμε πόσο πιο έτοιμες είναι οι επιχειρήσεις να ξεκινήσουν ένα επιχειρηματικό σχέδιο, γιατί ξέρετε ο άνεργος δεν μπορεί να περιμένει. Όσο πιο ώριμη δηλαδή είναι η επιχείρηση που κάνει μια αίτηση μέσα σε ένα πρόγραμμα, τόσο πιο γρήγορα ξεκινά η δραστηριότητά της και τόσο πιο γρήγορα προσλαμβάνει ανέργους.

Και μάλιστα, επειδή τρέχει αυτή τη στιγμή και ένα πρόγραμμα στο πλαίσιο του προγράμματος, όπως σας είπα, της ΔΥΠΑ, ειδικό πρόγραμμα επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση ανέργων, πρώην εργαζομένων στις επιχειρήσεις που επλήγησαν λόγω της απολιγνιτοποίησης στις περιοχές της δυτικής Μακεδονίας και όλης της δίκαιης μετάβασης, αυτό το οποίο μας ενδιαφέρει είναι οι άνθρωποι αυτοί που μπαίνουν σε αυτή την κατάρτιση να μπορέσουν άμεσα να βρουν δουλειές.

Και αυτό το κάνουμε και στα προγράμματα ΕΣΠΑ. Αν δείτε τα προγράμματα ΕΣΠΑ πλέον αναζητούμε ώριμες επενδύσεις. Γιατί αυτό; Γιατί τα χρήματα κατ' αρχάς είναι πεπερασμένα. Είπαμε 1.040.000.000, για την ενίσχυση επιχειρηματικότητας, κυρία Πέρκα, είναι 544.000.000. Επομένως, εδώ είμαστε να δούμε με αυτές τις συνθήκες, τις οποίες είπατε, πόσο ώριμες είναι οι επιχειρήσεις να μπουν μέσα και να ξεκινήσουν, διότι πράγματι ζητάμε ώριμα σχέδια για να ξεκινήσουν γρήγορα και να μπορέσουν οι συμπολίτες μας να βρουν δουλειά. Και εδώ είμαστε να δούμε ανακατανομή στη συνέχεια, αν τυχόν δεν υπάρχει απορρόφηση.

Η δική μου εκτίμηση είναι, παρ' όλο που λέτε, διότι υπάρχει το πρόγραμμα για τις υφιστάμενες και τις νεοσύστατες έως 100.000 ευρώ, που το ζητά η περιοχή και στη συνέχεια αναζητούμε λίγο πιο μεγαλύτερες επενδύσεις, εδώ είμαστε και θα σας παρουσιάσουμε τα στοιχεία, διότι ούτως ή άλλως ξεκίνησαν τα προγράμματα, ότι θα υπάρχει ενδιαφέρον.

Και εγώ θέλω να σας ρωτήσω τι προτιμάτε μία επένδυση που δεν είναι ώριμη και η οποία μπορεί να πάρει ένα χαρτί κάποιος έγκρισης και να το κουνάει ή μία επένδυση, η οποία έχουμε βάλει αυτές τις προδιαγραφές που μπορεί άμεσα να ξεκινήσει και να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας; Αυτό είναι που κάναμε. Και ξέρετε αυτό κάναμε και στο ΕΣΠΑ. Είναι μια νέα αντίληψη των πραγμάτων. Δεν θέλουμε να δίνουμε χαρτιά, τα οποία να τα μετακινεί κάποιος στη δευτερογενή αγορά. Η βαθμολογία στο ΕΣΠΑ είναι υψηλή και μάλιστα το ενδιαφέρον υπερκαλύπτει τα ποσά, τα οποία έχουμε θέσει, διότι ξέρουμε ότι όταν μία εταιρεία έχει βαθμολογία 65% και 70% σημαίνει ότι είναι έτοιμη να ξεκινήσει. Επομένως, ο στόχος μας είναι αυτός.

Σας είπα ότι εκτός όμως από αυτά -και δεν αναφερθήκατε και θέλω να δείτε και την άλλη διάσταση- έχουμε δημιουργία θερμοκοιτίδων για να μπορέσουν να μπουν νέοι να ξεκινήσουν δραστηριότητες, 20.000.000 ευρώ, «Πράσινο Κέντρο Δεδομένων και Υπερυπολογιστή στην Περιφέρεια της δυτικής Μακεδονίας» στο πανεπιστήμιο, κόμβο καινοτομίας για το πράσινο υδρογόνο και την αποθήκευση ενέργειας, στοχευμένες δράσεις κοινωνικής καινοτομίας και επιχειρηματικότητας στις περιοχές.

Έχουμε ένα πλαίσιο δράσεων, που δεν είναι μόνο αυτά τα προγράμματα, τα οποία αναφέρατε, είναι και πολλά άλλα προγράμματα. Και μάλιστα παρακολουθούμε τη δυτική Μακεδονία, γιατί ξέρετε εκ του αποτελέσματος θα κριθούμε. Και σας είπα τι παραλάβαμε. Παραλάβαμε μια περιοχή με την υψηλότερη ανεργία στην Ελλάδα. Το 2023 δεν έχει την υψηλότερη ανεργία στην Ελ-

λάδα. Σε όλη την Ελλάδα συμβαίνει αυτό που λέτε ότι μετακινούνται οι κάτοικοι.

Θέλουμε, λοιπόν, να δημιουργήσουμε συνθήκες. Θα κριθούμε εκ του αποτελέσματος. Εδώ είμαστε. Το πρόγραμμα είναι 2021 - 2027, v+3. Θέλουμε να τρέξει γρήγορα. Θέλουμε ώριμες επενδύσεις. Θέλουμε ώριμες επιχειρήσεις, γιατί θέλουμε να προλάβουμε τις νέες και τους νέους να μην συνεχίσουν να φεύγουν από τις περιοχές και να παραμείνουν εκεί που γεννήθηκαν και που θέλουν να ζήσουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Θα ολοκληρώσουμε με την τρίτη με αριθμό 735/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Πλεύση Ελευθερίας» κ. Αλέξανδρου Καζαμιά προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Οι απολύσεις συνδικαλιστικών στελεχών και η υποβάθμιση των εργασιακών ελευθεριών στην Ελλάδα».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανάκης.

Παρακαλώ πολύ, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, το τελευταίο διάστημα έχει αρχίσει να διαδίδεται ανησυχία η πρακτική παρενόχλησης και, ακόμη, απόλυσης συνδικαλιστικών στελεχών από τις επιχειρήσεις τους με εμφανή σκοπό τη φίμωση και εξόντωσή τους.

Σε μία περίπτωση που αφορά τον πρόεδρο του Σωματείου Εργαζομένων του Πειραιϊκού Φαρμακευτικού Συνεταιρισμού, γνωστού ως ΠΕΙΦΑΣΥΝ, η απόλυσή του έχει ήδη πρωτοδικώς κριθεί άκυρη, όμως ο ίδιος ακόμη δεν αφήνεται να επιστρέψει στην εργασία του. Ο κ. Μάνος Γρίμματος βρίσκεται μαζί μας εδώ, σήμερα, στα θεωρεία, και παρακολουθεί τη συζήτηση αυτή. Έχουν περάσει σχεδόν τρεις μήνες από τότε που απολύθηκε και ακόμη δεν μπορεί να επιστρέψει, παρ' όλο που πρωτοδικώς η απόλυσή του έχει κριθεί άκυρη.

Τα ζητήματα αυτά έχουν τεθεί υπ' όψιν του Υπουργείου σας προτού αναλάβει η καινούργια διοίκηση στην αρχή του χρόνου. Η στάση της Κυβέρνησης, όπως διατυπώθηκε τότε, στα τέλη του περασμένου χρόνου, συνοψίζεται στην άποψη ότι το θέμα αυτό αφορά αμιγώς τη δικαιοσύνη και ότι οποιαδήποτε παρέμβαση της Κυβέρνησης θα ήταν παρέμβαση στο έργο των δικαστηρίων.

Το γεγονός, όμως, ότι η εκδίκαση αυτών των υποθέσεων είναι χρονοβόρα, είναι ψυχολογικά επιβαρυντική και υπονομευτική για τις συνδικαλιστικές ελευθερίες στη χώρα μας, δεν φαίνεται να απασχολεί ιδιαίτερα το Υπουργείο.

Η Πλεύση Ελευθερίας θεωρεί ότι η στάση αυτή ενθαρρύνει εμμέσως τις απολύσεις και την παρενόχληση των συνδικαλιστικών στελεχών της χώρας από τις επιχειρήσεις τους, με σκοπό την υποβάθμιση της δράσης τους, όσον καιρό διαρκεί η διαδικασία εκδίκασης των υποθέσεών τους από τα δικαστήρια.

Επίσης, μας ανησυχεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι η Κυβέρνηση έχει αποδυναμώσει την Επιθεώρηση Εργασίας, αλλά και τις διοικητικές διαδικασίες για την πρόληψη αυτών των περιπτώσεων, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να λύνονται εγκαίρως τα ζητήματα αδικαιολόγητης απόλυσης συνδικαλιστικών στελεχών ή ποινικής τους δίωξης, αλλά να παίρνουν εσκεμμένα τον μακρύ δρόμο της δικαιοσύνης, με ευρύτερο πολιτικό στόχο τον εκφοβισμό των συνδικαλιστών.

Και σας ερωτώ, κύριε Υφυπουργέ: Γιατί η Κυβέρνηση δεν εστιάσει την Επιθεώρηση Εργασίας με ισχυρό διοικητικό μηχανισμό προστασίας των δικαιωμάτων των συνδικαλιστικών στελεχών βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, ώστε να μην εκφοβίζονται οι συνδικαλιστές και να υποβάλλονται στις εξαντλητικές διαδικασίες της δικαιοσύνης, που υπονομεύουν την ελεύθερη δράση τους;

Και δεύτερον, δεν σας απασχολεί το γεγονός ότι μετά την πρόσφατη καταδίκη της Κυβέρνησης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την κατάσταση του κράτους δικαίου στη χώρα, οι απολύσεις συνδικαλιστικών στελεχών στην Ελλάδα κατά παράβαση των διεθνών συνθηκών και του Ευρωπαϊκού Δικαίου, συνεχίζει να εκθέτει τη χώρα διεθνώς ως κράτος που δεν σέβεται επαρκώς τα δικαιώ-

ματα των συνδικαλιστών στην Ευρώπη;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Καζαμία.

Παρακαλώ πολύ, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε συνάδελφε, για την ερώτησή σας, διότι μου δίδεται και η δυνατότητα να πούμε ξεκάθαρα στον ελληνικό λαό ποια είναι η νομοθετική πρωτοβουλία και η στάση η ουσιαστική της Κυβέρνησης απέναντι στο συνδικαλιστικό κίνημα και το τι θέλει η Κυβέρνηση.

Πρώτον, διάβασα με πάρα πολλή προσοχή την ερώτησή σας, αλλά επιτρέψτε μου να σας πω ότι η συνδικαλιστική ελευθερία αποτελεί ένα συνταγματικό κατοχυρωμένο δικαίωμα των εργαζομένων και αυτό η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη με τον ν.4808/2021 έρχεται και το εκσυγχρονίζει και το προσαρμόζει στα σημερινά δεδομένα της αγοράς εργασίας.

Και γιατί, κύριε συνάδελφε, το λέω αυτό; Διότι σήμερα οι αυξήσεις των επιχειρήσεων και ο αριθμός των εργαζομένων έχει αυξηθεί κατά σημαντικά. Θα σας πω ένα παράδειγμα. Το 2018 είχαμε στην Ελλάδα διακόσιες πενήντα επτά χιλιάδες επιχειρήσεις. Το 2023 πλησιάζουμε τις τριακόσιες χιλιάδες επιχειρήσεις. Άρα, λοιπόν, έχουμε μία αύξηση των επιχειρήσεων που ξεπερνά το 16% στα χρόνια της διακυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη στην Ελλάδα.

Αν θέλετε να δούμε και τον αριθμό των εργαζομένων, το 2018 είχαμε κοντά στα δύο εκατομμύρια εργαζόμενους και τώρα έχουμε δύο εκατομμύρια τετρακόσιες είκοσι χιλιάδες εργαζόμενους, δηλαδή πάνω από τετρακόσιες είκοσι χιλιάδες θέσεις εργασίας με Κυβέρνηση Μητσοτάκη. Ναι, ναι, έχουν αυξηθεί οι ανάγκες των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και θέλουμε -πολύ περισσότερο- να έχουμε ένα ζωντανό συνδικαλιστικό κίνημα με θωρακισμένα τα συνδικαλιστικά τους δικαιώματα.

Και τι λέμε, λοιπόν; στον ν.4808/21; Ότι αυτή τη στιγμή τυχόν απόλυση εργαζομένου δεν μπορεί να έχει ούτε ως αιτία ούτε ως απώτερη αφορμή τη συνδικαλιστική του ιδιότητα σε καμία των περιπτώσεων. Ο ν.4808 λέει «μόνο για σπουδαίο λόγο». Και ο εργοδότης υποχρεούται να αποδεικνύει τον σπουδαίο λόγο.

Θέσετε την ερώτηση: Γιατί η Κυβέρνηση δεν εξοπλίζει την Επιθεώρηση Εργασίας; Προσέξτε λίγο, κύριε συνάδελφε. Θα μου επιτρέψετε να το πω με όλο το θάρρος. Εδώ λίγο τα έχετε μπερδέψει. Είναι κάτι διαφορετικό το να πηγαίνει μια υπόθεση στα δικαστήρια και θα κριθεί επί τούτου μία συγκεκριμένη υπόθεση και είναι κάτι διαφορετικό η συνολική λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας.

Να σας μιλήσω, όμως, με αριθμούς σε αυτό το Κοινοβούλιο, στο Κοινοβούλιό μας, διότι πρέπει να γινόμαστε και κατανοητοί από όσους μας παρακολουθούν.

Το 2018, κύριε συνάδελφε, όλοι οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν, οι διενεργηθέντες έλεγχοι ήταν πενήντα τέσσερις χιλιάδες διακόσιοι ενενήντα τέσσερις. Το 2023 οι έλεγχοι ήταν εβδομήντα τέσσερις χιλιάδες τριάντα τρεις. Δηλαδή έχουμε κατά 36% αύξηση όλων των ελέγχων. Και μάλιστα -και αυτό αξίζει να το επισημάνω και να γραφτεί στα Πρακτικά για την απάντησή- όλες οι μεμονωμένες καταγγελίες εργαζομένων εξετάζονται από την Επιθεώρηση Εργασίας.

Άρα, λοιπόν, νομίζω ότι είναι άδικο και δεν είναι σωστό να υποβαθμίζετε, να υποτιμάτε, να απαξιώνετε το έργο των δημοσίων λειτουργών, το έργο συγκεκριμένων υπηρεσιών, την ώρα που οι ανάγκες είναι αυξημένες. Και, ναι, κύριε συνάδελφε, σας το εξήγησα και προηγουμένως: Έχουμε αύξηση των εργαζομένων που ξεπερνά τις τετρακόσιες είκοσι χιλιάδες, έχουμε αύξηση την τελευταία τετραετία των επιχειρήσεων που ξεπερνά τις σαράντα χιλιάδες. Φυσικά και έχουμε αυξημένες ανάγκες. Φυσικά και υπάρχουν πρόσθετες ανάγκες σε όλες τις υπηρεσίες μας και πολύ περισσότερο στις ελεγκτικές αρχές. Αλλά είναι κάτι διαφορετικό από το να απαξιώνουμε και να μηδενίζουμε τον ρόλο κάποιων λειτουργών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Μόνο που έχουμε μειωμένη απασχολησιμότητα και σε αυτό πρέπει να δίνετε ιδιαίτερη σημασία. Είναι στο 53% με 75% μέσον όρο στην Ευρωζώνη. Άρα είμαστε χαμηλά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Και σε αυτό θα σας απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», τριάντα πέντε μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Δημοτικό Σχολείο Βασιλικών Θεσσαλονίκης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει και σας εύχεται καλή επιτυχία.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Να ενημερώσουμε τα παιδιά ότι εδώ παρακολουθούν τη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου της Βουλής, κατά τον οποίο ένας Βουλευτής θέτει την ερώτηση και ο Υπουργός απαντά. Γι' αυτόν τον λόγο τα έδρανα είναι άδεια.

Παρακαλώ πολύ, κύριε Καζαμία, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας για τρία λεπτά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, η απάντησή σας μάς εξέπληξε. Κι επειδή λέτε ότι μας παρακολουθεί ο ελληνικός λαός, να σας πω κι εγώ, επειδή μας παρακολουθεί ο ελληνικός λαός, ότι και εσείς τα έχετε μπερδέψει πολύ.

Κατ' αρχάς το νέο νομοθετικό πλαίσιο του 2021 στο οποίο αναφερθήκατε, το οποίο εκσυγχρόνισε τις εργασιακές σχέσεις κατά τη γνώμη σας, διατηρεί την έννοια της σοβαρής αιτίας για την απόλυση συνδικαλιστικών στελεχών από τον νόμο του ΠΑΣΟΚ του 1982. Άρα δεν ξέρετε τι εκσυγχρόνισε και τι δεν εκσυγχρόνισε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Εμείς τον ψηφίσαμε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ξέρω ότι τον ψηφίσατε, αλλά δεν ξέρω αν τον διαβάσατε! Γιατί οι Υπουργοί σας ψηφίζουν νόμους που μετά μας λένε ότι δεν τους διαβάζουν. Άρα δεν είμαι σίγουρος πόσο τον έχετε διαβάσει. Εν πάση περιπτώσει, εγώ τον διάβασα και σας λέω τι λέει ο νόμος μέσα. Και για «σοβαρό λόγο» υπάρχει στο άρθρο 15 του νόμου του 1982. Στον νόμο του 1982 υπήρχε μια διαδικασία σημαντική -δεν ξέρω αν αυτή τη διαβάσατε επίσης ή όχι- η οποία έλεγε ότι στην περίπτωση συνδικαλιστικών στελεχών...

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ-ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Θα επανέρθω και σ' αυτό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Εμείς δεν μιλάμε για τους αριθμούς των επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Εσείς μεταπορίζετε το θέμα, πετάτε την μπάλα στην εξέδρα, αλλά θα επανέλθω και σε αυτό. Μιλάμε για τα συνδικαλιστικά στελέχη.

Στον νόμο του 1982 υπήρχε μια ειδική επιτροπή που συγκροτείτο για την περίπτωση απολύσεων συνδικαλιστικών στελεχών, γιατί είναι προστατευόμενα στελέχη -αυτά σύμφωνα με τον ελληνικό νόμο- αλλά και σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία, με την οποία δεν τα πάτε καθόλου καλά, όπως έδειξε, όχι η απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αλλά η έκθεση της Ευρωπαϊκής Κομισιόν για το 2023, στην οποία δεν αναφέρατε. Και η Κομισιόν δεν είναι ούτε σοσιαλιστική ούτε του κόμματος της Αριστεράς, και το ξέρετε. Μιλάει για συρρίκνωση της κοινωνίας των πολιτών, για την οποία ευθύνεται η Κυβέρνησή σας -γιατί η έκθεση της Κομισιόν απευθύνεται στην Κυβέρνησή σας.

Λοιπόν, με βάση τον νόμο του 1982, αυτή η επιτροπή έπρεπε εντός οκτώ ημερών να συγκληθεί και να εξετάσει περιπτώσεις απόλυσης συνδικαλιστικών στελεχών και να βγάλει απόφαση δέκα μέρες μετά. Αυτή η επιτροπή αποτελούνταν από τρία μέλη, από εκπρόσωπο των δικαστικών, από εκπρόσωπο των επιμελητριών και από εκπρόσωπο των συνδικαλιστών.

Την καταργήσατε με τον νόμο του 2021, που λέτε ότι εκσυγχρόνισε την κατάσταση. Και ξέρετε τι έκανε η κατάργησή αυτή; Αναχρόνισε την κατάσταση. Μας πήγε πίσω. Ξέρετε πού; Στη δε-

καετία του '50, τότε που το συνδικαλιστικό κίνημα δεν είχε προστασία και οι ηγέτες των συνδικαλιστών δεν είχαν προστασία. Μη βαφτίζετε εκσυγχρονιστικά τα αναχρονιστικά μέτρα που λαμβάνει η Κυβέρνησή σας.

Τώρα, αναφέρατε αριθμούς και προσπαθείτε με αυτούς τους αριθμούς να δείξετε ότι η Επιθεώρηση Εργασίας κάνει πολύ καλά τη δουλειά της και είναι επαρκώς στελεχωμένη. Η Επιθεώρηση Εργασίας προσπαθεί, αλλά δεν είναι επαρκώς στελεχωμένη, είναι υποστελεχωμένη. Οι αριθμοί των υποθέσεων που αναφέρατε αφήνουν πάρα πολλές υποθέσεις έξω, οι οποίες δεν εξετάζονται σωστά και ο ίδιος ο Υπουργός, ο πρώην Υπουργός Εργασίας, είχε αναγνωρίσει ότι η Επιθεώρηση Εργασίας είναι υποστελεχωμένη.

Θέλω να μου πείτε εσείς, είναι επαρκώς στελεχωμένη; Σταθείτε τώρα και απαντήστε μου και πείτε: «Είναι επαρκώς στελεχωμένη η Επιθεώρηση Εργασίας», αν μπορείτε να το πείτε.

Τέλος, θέλω να σας πω ότι εδώ έχουμε περιπτώσεις εκφοβισμού συνδικαλιστών. Δεν μπορείτε να απαντάτε με γενικολογίες, του τύπου ότι η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα έχει αυξηθεί, άρα τα συνδικαλιστικά δικαιώματα είναι εκεί που είναι καλώς προστατευμένα.

Έχουμε προβλήματα, έχουμε σε αριθμό ηγετών του συνδικαλιστικού κινήματος διώξεις, οι οποίες δεν έχουν μόνο σχέση με τις απολύσεις, αλλά έχουν σχέση με το γεγονός ότι οι συνδικαλιστές αυτοί καλούν τους συναδέλφους τους σε απεργία και αυτό είναι σε παράβαση του νόμου.

Και διώκονται αυτοί και δεν υπάρχει διοικητικός μηχανισμός του κράτους να το σταματήσει αυτό. Το αφήνετε να γίνεται από τα δικαστήρια, να γίνεται με χρονοβόρες διαδικασίες, ούτως ώστε αυτοί να εκφοβίζονται και να καταπιέζονται και να υπονομεύεται το συνδικαλιστικό κίνημα.

Τι νόημα έχει που αναφέρατε ότι η επιχειρηματικότητα έχει ανέβει στην Ελλάδα; Στην πραγματικότητα αυτό που κάνετε είναι ότι ασκείτε μια ταξική πολιτική σε βάρος των διατάξεων και των προβλέψεων του Ενωσιακού Δικαίου και της κοινωνικής χάρτας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρα 29 και 30, που προασπίζουν τα δικαιώματα του ελεύθερου συνδικαλισμού. Υπονομεύετε τις συνδικαλιστικές ελευθερίες και λέτε ανοιχτά ότι το κάνετε για να προσελκύσετε περισσότερους επιχειρηματίες.

Λυπάμαι πάρα πολύ, αλλά η κοινωνία των πολιτών στη χώρα υποφέρει. Αυτή η ταξική πολιτική διχάζει και υπονομεύει τις ελευθερίες και τη δημοκρατία στη χώρα μας. Πρέπει να τη σταματήσετε και να αναθεωρήσετε όλο το νομικό πλαίσιο το οποίο αφορά την περίπτωση των συνδικαλιστικών στελεχών. Αυτοί προστατεύονται και πρέπει να συνεχίζονται να προστατεύονται σωστά, όχι να προστατεύονται ελλιπώς, για να μπορείτε μετά να τους διώκετε και να τους εκφοβίζετε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Καζαμία. Αν μου επιτρέπετε, έχει νόημα η άνοδος της επιχειρηματικότητας, άσχετα με τα υπόλοιπα.

Παρακαλώ πολύ, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε συνάδελφε, δεν θα προσπαθήσω να σας αλλάξω το τι πιστεύετε περί της οικονομίας και της επιχειρηματικότητας. Σαφώς έχουμε διαφορετική άποψη. Σαφώς για εμάς προτεραιότητα είναι η αύξηση των θέσεων εργασίας, η μείωση της ανεργίας, η αύξηση του μέσου μισθού, η αύξηση του κατώτατου μισθού, που σε λίγες εβδομάδες θα έχουμε την τέταρτη αύξηση του κατώτατου μισθού, φυσικά και θωρακισμένα και κατοχυρωμένα τα δικαιώματα των εργαζομένων με κάθε τρόπο.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Τώρα, αν εσάς δεν σας απασχολεί το ότι έχουμε αύξηση των εργαζομένων κατά τετρακόσιες είκοσι χιλιάδες στα χρόνια διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας ή αύξηση κατά σαράντα χιλιάδες των επιχειρήσεων, είναι δικό σας θέμα. Εμάς μας ενδιαφέρει πάρα πολύ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Είναι άλλο θέμα αυτό.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Δεύτερον. Κύριε συνάδελφε, επειδή γνωρίζω ότι έχετε διαβάσει πολλά βιβλία και μάλιστα πολλά ξενόγλωσσα, θα ήθελα να σας παρακαλέσω, όταν θα διαβάζετε τους νόμους της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, να διαβάζετε όλα τα άρθρα, διότι δεν διαβάσατε ότι στο άρθρο 88 του ν.4808 προβλέψαμε ότι η εκδίκαση διαφορών από το φυσικό δικαστή γίνεται με ταχεία διαδικασία, με σύντμηση των δικονομικών προθεσμιών όπως συμβαίνει και με τον έλεγχο του κύρους της απεργίας. Αυτά λέμε στο ν.4808. Σταματήστε, λοιπόν, να απαξιώνετε νομοθετικές πρωτοβουλίες που κατοχυρώνουν τα εργασιακά δικαιώματα.

Επίσης, είδαμε εδώ και κάτι άλλο, το οποίο είναι πρωτόγνωρο για το ελληνικό Κοινοβούλιο. Κάνετε και κρίση για το τι εξετάζει και τι δεν εξετάζει μια ανεξάρτητη αρχή! Κύριε Πρόεδρε, για πρώτη φορά σε αυτό το Κοινοβούλιο, Βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου έρχεται και κρίνει αν έχει εξετάσει καλά ή όχι μια υπόθεση μια ανεξάρτητη ελεγκτική αρχή. Δεν θα μπω στη διαδικασία.

Κάνετε όμως και μια άλλη ερώτηση με μια, θα έλεγα, πονηρή σύνδεση. Έρχεστε και λέτε στην ερώτησή σας ότι υπάρχει κατάδικη της Κυβέρνησης και δεν είμαστε ένα κράτος δικαίου.

Κύριε συνάδελφε, μεταξύ των ξενόγλωσσων βιβλίων που έχετε διαβάσει και που είστε ένας πάρα πολύ καλός γνώστης των θεμάτων, θέλω να δείτε τι λέει η έκθεση του «ECONOMIST» που αναβάθμισε την Ελλάδα σε καθεστώς πλήρους δημοκρατίας και κατάφερε να πετύχει τη μεγαλύτερη βελτίωση από όλα τα κράτη. Απέσπασε για πρώτη φορά μετά το 2010 κορυφαία βαθμολογία 10/10, τόσο για τις εκλογικές διαδικασίες, όσο και για τον πλουραλισμό, ανεβαίνοντας πέντε θέσεις στην κατάταξη και εντασσόμενη στην κατηγορία του καθεστώτος πλήρους δημοκρατίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Είναι περιοδικό ο «ECONOMIST».

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε συνάδελφε, η συνδικαλιστική ελευθερία είναι αναφαίρετο δικαίωμα των εργαζομένων και με το θεσμικό πλαίσιο προστατεύεται αποτελεσματικά στο ακέραιο. Και επαναλαμβάνω, το κράτος δικαίου στην Ελλάδα σήμερα είναι ισχυρότερο από ποτέ και έτσι θα συνεχίσουμε να κυβερνούμε τη χώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό. Προφανώς είναι περιοδικό το «ECONOMIST». Δεν είναι κάποιος κριτής που θα κρίνει τα πάντα.

Τέλος, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι η τέταρτη με αριθμό 728/19-2-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Ανεξάρτητου Βουλευτή Α΄ Θεσσαλονίκης κ. Μιχαήλ Χουρδάκη προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα: «Εργαζόμενοι στην υγεία με πρόγραμμα της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ)» δεν θα συζητηθεί κατόπιν συνεννόησης.

Κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 9.57' λύεται η συνεδρίαση για τη Δευτέρα 26 Φεβρουαρίου 2024 και ώρα 15.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, κοινοβουλευτικό έλεγχο: συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ